

JÓZEF BREMER

WPROWADZENIE
DO FILOZOFII UMYŚLU

Wydawnictwo WAM

Kraków 2010

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
1. FILOZOFICZNE UJĘCIE PROBLEMU UMYŚŁ – CIAŁO	19
1.1. Stany mentalne i fizykalne	19
1.2. Kilka określeń terminologicznych	23
1.3. Umysł – ciało: oddziaływanie przyczynowe	27
1.4. Proponowane rozwiązania	32
2. DUALIZM	38
2.1. ARYSTOTELES a problem <i>psyche – physis</i>	38
2.1.1. Zasada życia, jedności i ruchu	39
2.1.2. Dusza jako forma	41
2.2. KARTEZJAŃSKI dualizm interaktywny	45
2.2.1. Dwie substancje	46
2.2.2. Mechanicystyczne rozumienie ciała	47
2.2.3. Podsumowanie	50
2.3. Dualizm współczesny – J. ECCLES	52
2.3.1. Ewolucja świadomości	53
2.3.2. Interakcja umysł – ciało	55
2.3.3. Podsumowanie	57
3. MIĘDZY DUALIZMEM A MATERIALIZMEM	61
3.1. Cudze stany psychiczne – teoria analogii	61
3.2. Pluralizm gier językowych – L. WITTGENSTEIN	66
3.2.1. Zadania filozofii	67
3.2.2. Myślenie i mówienie	69
3.2.3. Krytyka dualizmu język – myślenie	73
3.2.4. Między funkcjonalizmem a teoriami identyczności	77
3.2.5. Predykaty mentalne	81
3.2.6. Prywatność zjawisk umysłowych (<i>DF</i> , §§ 281-287)	83
3.2.7. Podsumowanie	88
3.3. Analizy językowe – G. RYLE	89
3.3.1. Dualizm językowy	90
3.3.2. Pomyłka kategoriałna	92
3.3.3. Podsumowanie	96
4. WSPÓŁCZESNY MATERIALIZM REDUKCJONISTYCZNY	98
4.1. Behawioryzm logiczny	98
4.1.1. Potoczne wypowiedzi językowe	98
4.1.2. Gesty i ruchy	100
4.1.3. Krytyka behawioryzmu logicznego – K. AJDUKIEWICZ	102

4.2. Teoria identyczności typów	103
4.2.1. Identyfikacja nomologiczna	105
4.2.2. Teoria identyczności – argumenty za i przeciw	108
4.2.3. Podsumowanie	110
4.3. Materializm eliminacyjny	111
4.3.1. PAUL FEYERABEND	112
4.3.2. WILLARD VAN ORMAN QUINE	113
4.3.3. PAUL M. CHURCHLAND	117
4.3.4. Podsumowanie	119
4.4. Funkcjonalizm	121
4.4.1. Uniwersalność funkcjonalizmu	124
4.4.2. Funkcjonalizm <i>versus</i> teorie redukcjonistyczne	127
4.4.3. Mocny i słaby funkcjonalizm – pytanie o redukcję	130
4.4.4. Problem świadomości – qualia	133
4.4.5. Podsumowanie	135
4.5. Koneksjonistyczne i modularne teorie umysłu	136
4.5.1. Koneksjonizm	137
4.5.2. Modularyzm	141
4.5.3. Podsumowanie	146
5. MATERIALIZM NIEREDUKCJONISTYCZNY	149
5.1. Monizm anomalny – D. DAVIDSON	149
5.1.1. Ontologia zdarzeń	152
5.1.2. Krytyczna ocena monizmu anomalnego	154
5.1.3. Podsumowanie	157
5.2. Teorie superweniencji	157
5.2.1. Typy współzmienności	159
5.2.2. Superweniencja globalna, słaba i mocna	160
5.2.3. Superweniencja logiczna i nomologiczna	163
5.2.4. Podsumowanie	165
5.3. Teorie emergencji	166
5.3.1. Wstęp	166
5.3.2. Rys historyczny	167
5.3.3. Właściwości emergentne	170
5.3.4. Emergentyzm R. SPERRY’ego	171
5.3.5. Typy emergencji	173
5.3.6. Podsumowanie	177
6. WOLNA WOLA	179
6.1. Determinizm: kompatybilizm – niekompatybilizm	180
6.2. Determinizm kontra indeterminizm: współczesne debaty	182
6.2.1. Wolność podejmowania decyzji	183
6.2.2. Eksperymenty B. LIBETA	183

6.2.3. Interpretacje wyników uzyskanych w eksperymentach LIBETA	186
6.2.4 Eksperyment P. HAGGARDA i M. EIMERA	189
6.3. Podsumowanie	190
7. ŚWIADOMOŚĆ	192
7.1. Argument z zombi	193
7.2. Umysł zjawiskowy i psychologiczny	195
7.3. Qualia	197
7.3.1. Niewyraźalność (nieintencjonalność) qualiów – C.I. LEWIS	197
7.3.2. Intencjonalność qualiów – M. TYE	200
7.3.3. Qualia jako własności biologiczne – J. SEARLE	202
7.3.4. Iluzoryczność qualiów – D. DENNETT	205
7.4. Neuronaukowa naturalizacja świadomości	210
7.4.1. Zdziwiająca hipoteza – F. CRICK i CH. KOCH	210
7.4.2. Ja z wiru – R.R. LLINÁS	214
7.4.3. Podsumowanie	216
7.5. Zagadkowość świadomości	217
7.5.1. Subiektywność	218
7.5.2. Poszukiwanie nowych metod badawczych	221
UWAGI KOŃCOWE	223
BIBLIOGRAFIA	230
INDEKS POJĘĆ	247
INDEKS NAZWISK	253